Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd
European Structural and Investment Funds

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru – Cronfa'r Môr A Physgodfeydd Ewrop 2014-2020

Cymorth ar gyfer Gwerth Ychwanegol i Gynnyrch Pysgodfeydd a Gwelliannau i Gyfleusterau ar y Glannau

Nodiadau Cyfarwyddyd

© Hawlfraint y Goron
ISBN digidol 978-1-4734-8372-9

CYNNWYS

	PARAGRAFF
Cyflwyniad	1
Amcanion Strategol a Thematig	14
Pwy all wneud cais	21
Gweithgareddau Cymwys	28
Gweithgareddau Anghymwys	39
Costau Cymwys	42
Costau Anghymwys	47
Cyfradd grant uchaf a'r trothwy grant uchaf	50
Cymorth Gwladwriaethol	72
Dewis prosiectau llwyddiannus	75
Gofynion allweddol	77
Dangosyddion ac Adrodd	80
Themâu Trawsbynciol	104
Sut mae gwneud cais	107
Amodau Grant	114
Talu Grant	116
Monitro Prosiectau	123
Diwedd Rhaglen EMFF	127
Y Drefn Apelio	128
Gweithdrefn Gwyno	130

CYFLWYNIAD

1. Mae’r Nodiadau Cyfarwyddyd hyn yn egluro Cronfa’r Môr a Physgodfeydd Ewrop (EMFF) – Cymorth ar gyfer Gwerth Ychwanegol i Gynnyrch Pysgodfeydd a Gwelliannau i Gyfleusterau ar y Glannau – a’r math o fuddsoddiadau a allai fod yn gymwys am gymorth grant. Darllenwch nhw’n ofalus. Os ydych chi’n credu wedyn y gallai’ch cynlluniau buddsoddi fod yn gymwys am grant a’ch bod am wneud cais am gymorth, darllenwch adran “Sut mae Gwneud Cais” yn y Nodiadau Cyfarwyddyd hyn a’r Canllawiau ‘Sut mae Gwneud Cais’ atodol.

2. Mae cymorth grant ar gael o dan raglen EMFF 2014-2020. Bydd y rhaglen yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion a ganlyn:

    - hybu pysgodfeydd cystadleuol, sy’n amgylcheddol gynaliadwy, yn economaidd hyfyw ac yn gymdeithasol gyfrifol
    - meithrin y broses o roi’r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin ar waith
    - hybu datblygiad tiriogaethol cytbwys a chynhwysol ardaloedd pysgodfeydd
    - meithrin y gwaith o ddatblygu a gweithredu Polisi Morol Integredig yr Undeb mewn modd sy’n gydnaws â’r polisi cydlyniant ac â’r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin.

3. <u>Ni fydd cyflawni'r amcanion hynny’n cynyddu capasiti pysgota cwch nac yn cynyddu gallu cwch i ddod o hyd i bysgod.</u>

4. Dylid defnyddio'r canllawiau hyn ar gyfer buddsoddiadau sy’n gysylltiedig â:

    - gwella gwerth ychwanegol neu ansawdd y pysgod sy’n cael eu dal
    - gwella seilwaith porthladdoedd pysgota, neuaddau arwerthu, safleoedd glanio a llochesi, gan gynnwys buddsoddi mewn cyfleusterau ar gyfer casglu gwastraff a sbwriel môr.

5. Mae EMFF yn bwysig i’r diwydiant pysgota ac i gymunedau arfordirol gan y bydd yn helpu busnesau i addasu i’r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin diwygiedig ac i gefnogi cynaliadwyedd hirdymor y sector a thwf economaidd yr ardal.

6. Y ffocws i Gymru yw datblygu sector pysgota bywiog, cystadleuol a chynaliadwy, gan hwyluso’r broses o roi’r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin ar waith, manteisio ar botensial dyframaethu ac annog partneriaethau rhwng pysgotwyr a sefydliadau gwyddonol.

7. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw sicrhau bod prosiectau a buddsoddiadau arfaethedig yn dechnegol ddichonadwy, yn cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch perthnasol ac unrhyw ofynion diogelwch eraill sy'n benodol i'r prosiect.

8. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw sicrhau bod unrhyw gyfarpar a brynir gydag arian EMFF yn bodloni'r holl ofynion cyfreithiol angenrheidiol. Os bydd cyfarpar a brynir wedyn yn dod yn ddiwerth neu'n anghyfreithlon, ar yr ymgeisydd mae'r risg; ni fydd modd hawlio yn erbyn y cynllun na chael ad-daliad.

9. Lle bo'n berthnasol, rhaid i ymgeiswyr ddangos hefyd bod yna farchnad hyfyw ar gyfer eu cynnyrch/cynhyrchion ac na fyddai'r prosiect yn mynd rhagddo heb y grant.

10. Mae'r Rhaglen yn ddewisol a byddai swm y grant a gynigir yn gysylltiedig ag amgylchiadau unigol. Yr **isafswm angenrheidiol** fyddai hynny bob tro i alluogi'r prosiect i fynd rhagddo.

11. Ni chaiff perchennog cwch pysgota sy'n cael cymorth drosglwyddo'r cwch hwnnw y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd yn ystod o leiaf y bum mlynedd ar ôl dyddiad taliad gwirioneddol y cymorth hwnnw i'r buddiolwr. Os yw cwch yn cael ei drosglwyddo o fewn y cyfnod hwnnw, bydd symiau a dalwyd yn ormodol mewn perthynas â'r prosiect yn cael eu hadennill gan Lywodraeth Cymru, mewn swm sy'n gymesur â'r cyfnod pan nad yw'r amod wedi ei gyflawni.

12. Dim ond amlinelliad o'r Rhaglen a'r modd y mae'n cael ei gweithredu yw hwn, a gallai'r rheolau manwl ar gyfer meini prawf cymhwysedd newid.

MESURAU PENODOL

13. Mae'r Nodiadau Cyfarwyddyd hyn yn ymwneud â'r Mesurau EMFF a ganlyn:

- Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen
- Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.
- Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso'r broses o gydymffurfio â'r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

AMCANION STRATEGOL A THEMATIG

14. Nod EMFF yw cefnogi datblygu cynaliadwy yn y sector pysgota a'r sector dyframaethu a gwarchod yr amgylchedd morol, ynghyd â chefnogi twf a swyddi mewn cymunedau arfordirol, drwy'r canlynol:

- Hybu pysgodfeydd cynaliadwy, arloesol a chystadleuol sy'n effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth:
  Canolbwyntio ar arloesi a gwerth ychwanegol, gan hybu pysgodfeydd sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn gystadleuol ac yn effeithlon o ran adnoddau, ac a fydd yn fwy gofalus, yn cynhyrchu llai o wastraff ac yn gwneud llai o ddifrod i ecosystemau morol
- Meithrin dyframaeth gynaliadwy, arloesol a chystadleuol sy'n effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth:
  Ar gyfer sector dyframaethu sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn gystadleuol ac yn effeithlon o ran adnoddau; er mwyn helpu busnesau o'r fath i ddod yn economaidd hyfyw ac yn gystadleuol
- Meithrin y broses o roi'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin ar waith:
  Cefnogi'r broses o roi'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin ar waith drwy gasglu a rheoli data i wella gwybodaeth wyddonol. Bydd hyn yn cefnogi'r gwaith o fonitro, rheoli a gorfodi deddfwriaeth pysgodfeydd hefyd
- Cynyddu nifer y swyddi a chydlyniant tiriogaethol:
  Cynyddu nifer y swyddi a hybu twf economaidd a chynhwysiant cymdeithasol mewn cymunedau sy'n ddibynnol ar bysgota drwy ddatblygu lleol a arweinir gan gymunedau
- Meithrin marchnata a phrosesu:
  Gwella marchnata a phrosesu ar gyfer cynhyrchion dyframaeth a physgodfeydd
- Meithrin y broses o roi'r Polisi Morol Integredig ar waith:Cefnogi ymagwedd fwy cydlynol at faterion morol.

15. Mae'r prif flaenoriaethau ar gyfer EMFF yng Nghymru yn cynnwys:

- hwyluso'r broses o roi'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin ar waith, yn cynnwys yr ymrwymiad glanio
- manteisio ar botensial dyframaethu gwneud y diwydiant pysgota'n fwy diogel
- annog partneriaethau rhwng pysgotwyr a sefydliadau gwyddonol
- datblygu lleol a arweinir gan y gymuned
- ychwanegu rhagor o werth at bysgod Cymru
- annog pobl i ddefnyddio Technoleg Gwybodaeth yn y diwydiant.

16. Rhaid i'r holl brosiectau a gefnogir drwy Gronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd (ESI) yn cynnwys EMFF gyfrannu at gyflawni un neu fwy o'r amcanion polisi strategol neu'r amcanion thematig. Gallai'r rhain gynnwys egwyddorion llorweddol lefel rhaglen (Themâu trawsbynciol). Gallai'r prosiectau gyfrannu at nifer o amcanion o'r fath ac mae'n rhaid adrodd ar gynnydd o ran cyflawni'r amcanion hynny pan gyflwynir pob cais am grant.

17. Mae Erthygl 24 o Reoliad Rhif 508/2014 (UE) yn egluro y bydd gweithgarwch Datblygu Cynaliadwy mewn Pysgodfeydd o dan EMFF yn cyfrannu at lwyddiant amcanion penodol o dan Flaenoriaeth yr Undeb a nodir yn Erthygl 6(1) o'r un Rheoliad.

18. Mae Erthygl 6(1)(a) yn berthnasol i Erthygl 43.2 gan ei bod yn hybu pysgodfeydd arloesol, cystadleuol sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth drwy fynd ati i gyflawni'r amcan penodol a ganlyn - lleihau effaith pysgodfeydd ar yr amgylchedd morol, gan gynnwys osgoi a lleihau, cyn belled â phosibl, dalfeydd diangen.

19. Mae Erthygl 6(1)(d) yn berthnasol i Erthygl 42 a 43.1 a 3 gan ei bod yn hybu pysgodfeydd arloesol, cystadleuol sy'n amgylcheddol gynaliadwy, yn effeithlon o ran adnoddau ac yn seiliedig ar wybodaeth drwy fynd ati i gyflawni'r amcan penodol a ganlyn - gwella natur gystadleuol a hyfywedd mentrau pysgodfeydd, yn cynnwys fflydau arfordirol ar raddfa fach, a gwella diogelwch ac amodau gwaith.

20. At hyn, mae'n rhaid i brosiectau fynd i'r afael ag un neu fwy o'r Themâu Trawsbynciol sydd wedi'u cynnwys yn y Rhaglen Weithredol lle bo'n briodol gwneud hynny yng nghyd-destun y gweithgareddau y disgwylir iddynt gael eu cyflawni a'r allbynnau neu'r canlyniadau disgwyliedig. Y Themâu Trawsbynciol yw:

- Hyrwyddo cydraddoldeb rhwng dynion a merched a pheidio â gwahaniaethu
- Datblygu cynaliadwy.

PWY GAIFF WNEUD CAIS

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen

21. Mae cymorth o dan Mesur I.22: Erthygl 42 wedi ei gyfyngu i bysgotwyr a / neu berchenogion cychod pysgota sydd ar gofrestr fflyd pysgota’r Undeb Ewropeaidd (UE) ac sy’n cael eu gweinyddu gan Lywodraeth Cymru o borthladd yng Nghymru[1]

22. Yn ogystal â'r darpariaethau ym mharagraffau 21 a 23, rhaid i’r cymorth ar gyfer buddsoddiadau arloesol ar gychod sy’n gwella ansawdd cynnyrch pysgodfeydd fod yn **amodol** ar ddefnyddio offer dethol i leihau'r dalfeydd diangen.

23. Yn ogystal â'r darpariaethau ym mharagraffau 21 a 22, bydd y cymorth ar gyfer buddsoddiadau arloesol ar gychod sy’n gwella ansawdd cynnyrch pysgodfeydd yn cael ei **gyfyngu** hefyd i berchnogion cychod pysgota sydd:

    - ar gofrestr fflyd pysgota’r Undeb Ewropeaidd ac sy’n cael eu gweinyddu gan Lywodraeth Cymru o borthladd yng Nghymru[2]; ac
    - wedi cynnal gweithgarwch pysgota ar y môr am o leiaf 60 diwrnod yn ystod y 2 flwyddyn galendr cyn dyddiad cyflwyno'r cais am gymorth.

    Ymhlith y dogfennau a gaiff eu hystyried fel tystiolaeth mae:

    - nodiadau gwerthiant neu dderbynebau prynwyr
    - Manylion Daliadau Trwyddedau Pysgod Cregyn (MSAR)
    - Ffurflenni sy’n cynnwys manylion Llyfrau Llongau
    - Cychod Pysgota 10m a llai - Ffurflenni sy’n cynnwys manylion Pysgod Esgyll

Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.

24. Mae’r canlynol yn gymwys i wneud cais am gymorth EMFF:

    - cyrff cyfraith gyhoeddus
    - pysgotwyr a / neu berchenogion cychod pysgota sydd ar gofrestr fflyd pysgota’r Undeb Ewropeaidd (UE) ac sy’n cael eu gweinyddu gan Lywodraeth Cymru o borthladd yng Nghymru[3]

[1] Dylai cychod a gaiff eu gweithredu y tu allan i Gymru ac y mae eu perchenogion yn byw y tu allan i Gymru wneud cais i’w gwlad eu hunain.

[2] Dylai cychod a gaiff eu gweithredu y tu allan i Gymru ac y mae eu perchenogion yn byw y tu allan i Gymru wneud cais i’w gwlad eu hunain.

[3] Dylai cychod a gaiff eu gweithredu y tu allan i Gymru ac y mae eu perchenogion yn byw y tu allan i Gymru wneud cais i’w gwlad eu hunain.

- sefydliadau cynhyrchwyr, sefydliadau cydadrannol neu sefydliadau cyhoeddus neu led-gyhoeddus
- sefydliadau pysgotwyr
- sefydliadau anllywodraethol mentrau micro, bach, canolig a mawr[4]
- partneriaethau cyhoeddus-preifat.

Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

25. Mae’r canlynol yn gymwys i wneud cais am gymorth EMFF:

- cyrff cyfraith gyhoeddus
- pysgotwyr a / neu berchenogion cychod pysgota sydd ar gofrestr fflyd pysgota’r Undeb Ewropeaidd (UE) ac sy’n cael eu gweinyddu gan Lywodraeth Cymru o borthladd yng Nghymru[5]
- sefydliadau cynhyrchwyr, sefydliadau cydadrannol neu sefydliadau cyhoeddus neu led-gyhoeddus
- sefydliadau pysgotwyr
- sefydliadau anllywodraethol
- mentrau micro, bach, canolig a mawr[6]
- partneriaethau cyhoeddus-preifat.

Pob Mesur

26. Ni dderbynnir ceisiadau gan sefydliadau, busnesau nac unigolion sydd wedi'u collfarnu o dwyll o dan naill ai Cronfa Pysgodfeydd Ewrop neu EMFF.

27. Ni dderbynnir ceisiadau gan sefydliadau, busnesau nac unigolion sydd wedi’u collfarnu o droseddau y mae Llywodraeth Cymru neu'r Undeb Ewropeaidd yn eu hystyried yn ‘dor-rheolau difrifol’ neu’n dwyll, yn y 12 mis cyn gwneud cais. Gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ar wahân ar Dor-rheolau Difrifol a Thwyll.

---

[4] Ystyrir menter yn unrhyw endid sy’n cymryd rhan mewn gweithgarwch economaidd, waeth beth fo’i ffurf gyfreithiol.

[5] Dylai cychod a gaiff eu gweithredu y tu allan i Gymru ac y mae eu perchenogion yn byw y tu allan i Gymru wneud cais i’w gwlad eu hunain.

[6] Ystyrir menter yn unrhyw endid sy’n cymryd rhan mewn gweithgarwch economaidd, waeth beth fo’i ffurf gyfreithiol.

GWEITHGAREDDAU CYMWYS

Pob Mesur

28. Cyfeiriwch at y Cyflwyniad i'r Nodyn Cyfarwyddyd hwn ar gyfer egwyddorion allweddol a gofynion cymhwysedd sy'n berthnasol i bob Mesur.

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen

29. Bydd gweithgareddau’n gwella gwerth ychwanegol neu ansawdd y pysgod sy’n cael eu dal er mwyn i’r afael â’r bygythiad o ostyngiad ym mhris y farchnad drwy, er enghraifft, fuddsoddi mewn storfa bysgod ar y cychod.

30. Y gweithgareddau cymwys yw:

- buddsoddiadau sy’n ychwanegu gwerth i gynnyrch pysgodfeydd, yn benodol drwy ganiatáu i bysgotwyr fynd ati eu hunain i brosesu, marchnata a gwerthu eu dalfeydd eu hunain yn uniongyrchol
- buddsoddiadau arloesol ar gychod sy’n gwella ansawdd cynnyrch pysgodfeydd.

31. Rhaid i’r cymorth ar gyfer buddsoddiadau arloesol ar gychod sy’n gwella ansawdd cynnyrch pysgodfeydd fod yn **amodol** ar ddefnyddio offer dethol i leihau'r dalfeydd diangen. Mae gofynion a chyfyngiadau penodol yn berthnasol sy’n rheoli pa ymgeiswyr sy’n gymwys i gael cymorth – trowch at adran 'Pwy all wneud cais' yn y Nodyn Cyfarwyddyd hwn am fanylion.

Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.

32. Bydd gweithgareddau’n cefnogi’r angen am ansawdd gwell, y gallu i olrhain, effeithlonrwydd ynni, amodau gwaith a diogelwch drwy fuddsoddi mewn seilwaith ar y tir.
33. Yn benodol, at ddiben gwella ansawdd y cynnyrch sydd wedi glanio, y rheolaeth drostynt a'r gallu i’w holrhain, yn ogystal â gwella effeithlonrwydd ynni, cyfrannu at warchod yr amgylchedd a gwella diogelwch ac amodau gwaith, mae modd rhoi cymorth ar gyfer:

- buddsoddiadau mewn gwella seilwaith porthladdoedd pysgota, neuaddau arwerthu, safleoedd glanio a llochesi, gan gynnwys buddsoddi mewn cyfleusterau ar gyfer casglu gwastraff a sbwriel môr.

34. Ar ben hynny, er mwyn gwella diogelwch pysgotwyr, mae modd rhoi cymorth hefyd ar gyfer:

- adeiladu neu foderneiddio lochesi.

35. At ddibenion EMFF, strwythurau yw llochesi sy’n cysgodi cychod pysgota.

Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

36. Bydd gweithgareddau’n cefnogi’r angen i sicrhau bod y diwydiant yn cydymffurfio â'r ymrwymiad glanio a gwerth ychwanegol i ddalfeydd nad oeddent wedi glanio yn flaenorol drwy roi cymorth ar gyfer addasiadau i safleoedd glanio a phorthladdoedd.

37. Yn benodol, er mwyn hwyluso’r broses o gydymffurfio â'r ymrwymiad i lanio pob dalfa yn unol â Pholisi Pysgodfeydd Cyffredin a Rheoliad (UE) Rhif 1379/2013 ar Drefn Gyffredin Marchnadoedd Cynhyrchion Pysgodfeydd a Dyframaeth, yn ogystal ag ychwanegu gwerth at gydrannau'r ddalfa nad ydynt yn cael eu defnyddio, mae modd rhoi cymorth ar gyfer:

- buddsoddiadau mewn porthladdoedd pysgota, neuaddau arwerthu, safleoedd glanio a llochesi.

38. At ddibenion EMFF, strwythurau yw llochesi sy’n cysgodi cychod pysgota.

GWEITHGAREDDAU ANGHYMWYS

Pob Mesur

39. Mae nifer o fuddsoddiadau nad ydynt yn gymwys am gymorth EMFF:

- buddsoddiadau i gynyddu’r ymdrech bysgota, capasiti cwch neu allu cwch i ddod o hyd i bysgod
- buddsoddiadau i gynyddu’r capasiti dal pysgod
- buddsoddiadau i adeiladu cychod pysgota neu eu mewnforio
- buddsoddiadau i roi’r gorau i weithgareddau pysgota dros dro neu’n barhaol (oni ddarperir ar eu cyfer fel arall yn rheoliadau EMFF)
- buddsoddiadau ar gyfer pysgota archwiliadol
- buddsoddiadau i drosglwyddo perchenogaeth busnes
- buddsoddiadau i gefnogi ailstocio uniongyrchol oni bai bod deddf gyfreithiol yr Undeb Ewropeaidd yn darparu’n benodol ar gyfer hyn fel mesur cadwraeth neu yn achos ailstocio arbrofol
- prynu neu adeiladu cychod pysgota mewndirol
- adeiladu Deorfeydd i Gimychiaid
- ffermio organebau wedi eu haddasu'n enetig
- eitemau a gwasanaethau sy’n ofynion statudol neu orfodol o dan y gyfraith ac is-ddeddfau
- costau cynnal a chadw ataliol neu sydd wedi’u trefnu ar gyfer unrhyw ddarn o gyfarpar sy’n sicrhau bod dyfais yn gweithio’n iawn
- gweithgareddau sy’n gysylltiedig â physgota hamdden yn y môr neu mewn dŵr croyw
- treillio pwls
- prosiectau sy’n torri amodau gofynion deddfwriaethol Cenedlaethol neu’r Undeb Ewropeaidd
- rhwymedigaethau safonol y diwydiant fel gofynion rheoli statudol
- unrhyw eitemau neu weithgareddau unigol neu ar wahân y mae buddiolwr eisoes wedi cael neu’n bwriadu cael arian ar eu cyfer gan yr Undeb Ewropeaidd heblaw EMFF
- buddsoddiadau sy'n achosi i gwch fod yn ansefydlog neu ddod yn beryglus i'r criw neu i eraill.

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen

40. Yn ychwanegol at y darpariaethau ym mharagraff 39 uchod:

- mae cymorth o dan Fesur I.22: Erthygl 42 yn canolbwyntio ar fuddsoddiadau sy’n rhoi cymorth i bysgotwyr yn uniongyrchol i fynd ati eu hunain i brosesu, marchnata a gwerthu eu dalfeydd eu hunain yn

uniongyrchol. Felly, o dan Fesur I.22: Erthygl 42 ni fydd cymorth ar gael i fuddsoddiadau mewn gweithgareddau prosesu neu farchnata **nad** ydynt yn rhoi cymorth i bysgotwyr yn uniongyrchol i fynd ati eu hunain i brosesu, marchnata a gwerthu eu dalfeydd eu hunain yn uniongyrchol. Mae’n bosib y bydd cymorth ar gyfer cynlluniau o’r fath ar gael o dan Fesur IV.3: Erthygl 68 – Mesurau marchnata a Mesur IV.4: Erthygl 69 – Prosesu cynhyrchion pysgodfeydd a dyframaeth.

Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr a
Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

41. Yn ychwanegol at y darpariaethau ym mharagraff 39 uchod:

- ni fydd cymorth yn talu am adeiladu porthladdoedd newydd, safleoedd glanio newydd na neuaddau arwerthu newydd.

<u>**COSTAU CYMWYS**</u>

Pob Mesur

42. Gall cymorth fod ar gyfer asedau diriaethol fel tir, adeiladau, peiriannau a chyfarpar; ac asedau anniriaethol fel meddalwedd cyfrifiadurol, hawliau patent a thrwyddedau a ffioedd technegol ac ymgynghori:

- adeiladu, caffael, neu wella eiddo ansymudol, gyda thir ond yn gymwys i'r graddau nad yw’n uwch na 10% o gyfanswm costau cymwys y prosiect buddsoddi
- prynu a gosod peiriannau a chyfarpar, hyd at werth marchnad yr ased costau cyffredinol sy’n gysylltiedig â gwariant y cyfeirir atynt yn y ddau bwynt bwled uchod, fel ffioedd pensaer, peiriannydd ac ymgynghori, costau cynllunio technegol, ffioedd sy’n gysylltiedig â chyngor ar gynaliadwyedd amgylcheddol ac economaidd heb fod yn fwy na 12% o gyfanswm costau cymwys y prosiect buddsoddi
- costau cyffredinol gosod gwaith cyfalaf
- costau contractwyr ar gyfer llafur a defnyddio cyfarpar
- caffael neu ddatblygu meddalwedd cyfrifiadurol a chaffael patentau, trwyddedau, hawlfreintiau, nodau masnach.

43. Pan fydd costau sy'n gysylltiedig â phrynu a/neu adnewyddu a/neu addasu unrhyw adeilad yn gymwys dan ofynion cymhwysedd penodol y Mesur, rhaid i'r rhain fod yn uniongyrchol angenrheidiol ar gyfer darparu gweithgarwch y prosiect ac yn briodol i raddfa, natur a bwriad y prosiect.
44. Mae ffioedd ymgynghorwyr a phenseiri, costau cynllunio technegol eraill, arolygon safle a ffioedd proffesiynol; ffioedd a chostau ceisiadau cynllunio; ffioedd am ganiatâd statudol, trwyddedau a chydsyniadau yn gymwys, hyd yn oed os ydynt wedi'u cwblhau a'u prynu cyn derbyn cymeradwyaeth cyn belled â'u bod yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r prosiect.

45. Mae offer ail law yn gymwys am gymorth grant (ar gyfer mentrau bach a chanolig yn unig) os yw'n cydymffurfio â gofynion cymhwysedd penodol y Mesur ac os gall yr ymgeisydd ddangos y canlynol:

- ei fod yn cydymffurfio â deddfwriaeth iechyd a diogelwch cyfredol
- ei fod yn addas i'r diben
- bod ganddo ddisgwyliad oes o bum mlynedd o leiaf.

46. Ni fydd prynu a/neu hurio, prydlesu neu logi cerbydau ar gyfer cludiant mewnol yn gymwys oni bai fod y cerbyd dan sylw yn cyfrannu'n uniongyrchol at y prosiect ac ni fod yn cael ei ddefnyddio gan y buddiolwr at unrhyw ddiben arall.

COSTAU ANGHYMWYS

Pob Mesur

47. Mae'r eitemau a ganlyn yn enghreifftiau o fathau eraill o wariant sy'n **anghymwys** ar gyfer cymorth grant EMFF. Nid yw hon yn rhestr derfynol a bydd pob eitem o wariant yn cael ei hystyried fesul achos:

- costau y gallech eu hadennill yn rhannol neu i gyd drwy wneud hawliad ar bolisi yswiriant neu drwy geisio iawndal neu ddigolledriad
- prynu tir, gan gynnwys treuliau cysylltiedig, lle mae'r costau'n uwch na 10% o gyfanswm gwariant eich prosiect
- prynu adeiladau sydd wedi'u defnyddio'n flaenorol ar gyfer yr un diben
- unrhyw waith corfforol ar y safle a wneir cyn dyddiad awdurdodedig dechrau'r gwaith heb gymeradwyaeth ysgrifenedig ymlaen llaw gan y dyfarnwr **(mae unrhyw waith o'r fath a gyflawnir yn rhoi'r dyfarniad cyfan yn y fantol)**
- gwaith dros dro nad yw'n gysylltiedig yn **uniongyrchol** â gweithredu'r prosiect
- prynu ceir, faniau, beiciau modur, beiciau ac unrhyw ffurf arall o gludiant personol (am ba reswm bynnag)

- prynu stoc masnachu
- cyfalaf gweithio
- TAW adenilladwy
- costau gwaith cynnal a chadw ataliol neu wedi'i drefnu ar gychod a chyfarpar ac ar adeiladau, peiriannau neu gyfarpar sy'n bodoli'n barod, gan gynnwys costau cynnal a chadw cerbydau
- costau gweithredu
- costau sy'n gysylltiedig â llenwi ffurflenni cais EMFF, yn cynnwys talu ymgynghorwyr i helpu pobl i lenwi'r ffurflenni cais
- costau cyfarpar a llafur eich hun
- cyfnewid peiriannau neu gyfarpar am rai newydd yr un fath
- nwyddau traul (eitemau sy'n cael eu dileu o fewn blwyddyn fel arfer)
- cyfarpar hamdden (er y gall setiau teledu, taflunyddion ac ati at ddibenion addysgol neu fusnes fod yn gymwys)
- tirlunio, gwaith addurnol a darparu amwynderau hamdden
- cyfarpar a dodrefn swyddfa cyffredinol heblaw am ddesgiau, cadeiriau, cyfarpar ffôn, cyfrifiaduron a chyfarpar TG arall, meddalwedd a theleargraffyddion, cyfarpar labordai a darlithfeydd sy'n hanfodol ar gyfer cyflawni'r prosiect
- costau refeniw fel cyflogau ar gyfer staff allweddol; hyfforddiant ar gyfer cyfarwyddwyr a staff allweddol; mynychu ffeiriau masnach; treuliau cyfarwyddwyr allanol
- costau sy'n gysylltiedig â chontract prydlesu fel elw leswyr, costau cyllido llog, gorbenion a thaliadau yswiriant
- costau trefnu cyfleusterau gorddrafft, benthyciadau neu gyfleusterau cymorth ariannol eraill, gan gynnwys unrhyw ffioedd cysylltiedig neu daliadau eraill
- gorbenion sy'n cael eu dyrannu neu eu dosrannu ar gyfraddau llawer uwch na'r rhai a ddefnyddir ar gyfer gwaith tebyg a gyflawnir gan yr ymgeisydd
- gwariant tybiannol
- taliadau ar gyfer gweithgarwch o natur grefyddol a/neu wleidyddol
- dibrisiant, amorteiddiad ac amhariad asedau a brynwyd gyda chymorth grant Ewropeaidd
- rhwymedigaethau digwyddiadol
- hapddigwyddiadau / darpariaethau
- elw a wneir gan yr ymgeisydd
- buddrannau
- taliadau llog (ac eithrio o dan gynllun Cymorth Gwladwriaethol a gymeradwyir)
- taliadau gwasanaeth sy'n deillio o brydlesau cyllid, hurbwrcasu a threfniadau credyd

- costau sy'n deillio o ohirio taliadau i gredydwyr
- costau sy'n ymwneud â dirwyn cwmni i ben
- taliadau am ddiswyddo annheg
- taliadau i gynlluniau pensiwn preifat
- taliadau ar gyfer pensiynau heb eu cyllido
- iawndal am golli swydd
- iawndal a delir i drydydd parti am ddifeddiannu, cnydau heb eu cynaeafu ac ati
- Iawndal am gostau ychwanegol yr eir iddynt a/neu incwm na chafwyd drwgddyledion sy'n deillio o fenthyciadau i weithwyr, perchenogion, cyfarwyddwyr, partneriaid, gwarantwyr, rhanddeiliaid neu berson sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain
- taliadau am anrhegion a rhoddion
- diddanwch personol (gan gynnwys alcohol);
- costau sy'n gysylltiedig â gofynion a ddeillir o gamau gorfodi statudol
- dirwyon a chosbau statudol
- trethi statudol (ac eithrio TAW na ellir ei hadennill)
- dirwyon ac iawndal troseddol
- treuliau cyfreithiol yn ymwneud â chyfreitha.

48. Ni ellir defnyddio grant at ddiben caffael asedau cyfalaf nad ydynt yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r gweithgarwch arfaethedig.

49. Dim ond os ydynt yn cydymffurfio â gofynion cymhwysedd penodol y Mesur a phan fo'r gost wedi'i thalu'n gywir gan yr hawliwr y mae costau'n gymwys i gael cymorth grant yn gysylltiedig â phrynu cyfarpar (newydd a/neu ail law). Gan hynny, nid yw costau llawn unrhyw gyfarpar sy'n cael ei sicrhau dan drefniant hurbwrcasu neu brydles neu unrhyw drefniant ariannol arall yn gymwys am gymorth grant. O dan amgylchiadau penodol, gall elfen gyfalaf taliadau misol fod yn gymwys am gyfnod penodol, ond bydd rheolau eraill yn gymwys.

CYFRADD GRANT UCHAF A'R TROTHWY GRANT UCHAF

50. Mae swm y grant yn cynnwys cyfanswm cyfraniad y sector cyhoeddus at y buddsoddiad sy'n cynnwys: arian gan yr Undeb Ewropeaidd; cyd-gyllido cronfeydd yr Undeb Ewropeaidd gan Lywodraeth Cymru; arian gan adrannau ac asiantaethau eraill y llywodraeth; cyrff cyhoeddus anadrannol ac awdurdodau lleol; arian gan gyrff llywodraethol a reolir fel y Gwasanaeth Busnesau Bach a'r Loteri Genedlaethol; ac arian o drethi ardrethiannol (ardollau).

51. Os ceir arian cyhoeddus arall o'r Undeb Ewropeaidd neu'r Deyrnas Unedig i gefnogi costau prosiect, bydd yn cael ei ddisgowntio yn erbyn grant EMFF.

52. Y trothwy grant isaf fesul prosiect buddsoddi unigol yw **£2,400.**

53. Ar y cam hwn, ni phennwyd trothwy uchafswm ar gyfer grant. Fodd bynnag, mae'r Rhaglen yn ddewisol a byddai swm y grant a gynigir yn gysylltiedig ag amgylchiadau unigol. Yr **isafswm angenrheidiol** fyddai hynny bob tro i alluogi’r prosiect i fynd rhagddo.

<u>Cyfraddau Grant</u>

54. Cyfraddau grant yw lefel uchaf y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys ar ei gyfer. Felly, mae’n rhaid i’r buddiolwr sicrhau gweddill yr arian o gronfeydd nad ydynt yn rhai cyhoeddus. Os ceir arian cyhoeddus arall o’r Undeb Ewropeaidd neu’r Deyrnas Unedig i gefnogi costau prosiect, bydd yn cael ei ddisgowntio yn erbyn grant EMFF.

55. Y gyfradd grant uchaf ar gyfer corff cyfraith gyhoeddus yw **100%**.

56. Mae’r cyfraddau grant uchaf ar gyfer buddiolwyr nad ydynt yn gyrff cyfraith gyhoeddus fel a ganlyn:

- Y gyfradd grant ar gyfer pysgotwyr arfordirol ar raddfa fach neu ar gyfer prosiect sy’n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach yw **80%.**[7]
- Y gyfradd grant uchaf ar gyfer Sefydliadau'r Cynhyrchydd, cymdeithas o Sefydliadau’r Cynhyrchydd neu sefydliad rhyng-gangen yw **75%.**
- y gyfradd grant uchaf ar gyfer sefydliadau pysgotwyr neu gyd-fuddiolwyr eraill yw **60%**
- Y gyfradd grant uchaf ar gyfer sefydliadau preifat sy’n fusnesau bach a chanolig nad ydynt yn bysgotwyr arfordirol ar raddfa fach (ar gyfer prosiect nad yw’n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach) yw **50%**.
- Y gyfradd grant uchaf ar gyfer mentrau mawr (sefydliadau preifat nad ydynt yn fusnesau bach a chanolig) nad ydynt yn bysgotwyr arfordirol ar raddfa fach (ar gyfer prosiect nad yw’n gysylltiedig â fflyd pysgodfeydd arfordirol ar raddfa fach) yw **30%**.

57. Trowch at adran “Sut mae Gwneud Cais” yn y Nodiadau Cyfarwyddyd hyn i gadarnhau eich bod yn gymwys i ymgeisio.

<u>Rhanddirymiadau:</u>

[7] Mae Pysgota Arfordirol ar Raddfa Fach (SSCF) yn golygu pysgota o gychod pysgota sy’n mesur 11.99 metr o hyd neu lai heb ddefnyddio offer pysgota llusgo fel y rhestrir yn Nhabl 3 o Atodiad I i Reoliad Rhif 26/2004 y Comisiwn (CE).

58. Mae Erthygl 95 o Reoliad Rhif 508/2014 yr Undeb Ewropeaidd (Rheoliad EMFF) yn nodi:

    Gall Aelod-wladwriaethau ddefnyddio lefel o gymorth cyhoeddus rhwng 50% a 100% o gyfanswm y gwariant cymwys os:

    (a) yw'r gweithredu (prosiect) yn digwydd o dan Benodau I, II neu IV o Deitl V a'i fod yn bodloni'r holl feini prawf a ganlyn:

    (i) mae er budd pawb
    (ii) mae ganddo gyd-fuddiolwr (iii) mae ganddo nodweddion arloesol, lle y bo'n briodol, yn lleol.

59. **Bydd Llywodraeth Cymru yn arfarnu'r holl geisiadau am lefel uwch o gymorth cyhoeddus fesul achos. Disgresiwn Llywodraeth Cymru yw gwneud y penderfyniad terfynol ar lefel y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys i'w gael.**

Cyd-fudd a Chyd-fuddiolwr:

60. 'Cyd-fuddiolwr' yw sefydliad y cydnabyddir ei fod yn cynrychioli budd ei aelodau, grŵp o randdeiliaid neu'r cyhoedd yn gyffredinol. Y sefydliad ei hun yn ei gyfanrwydd ddylai fod yn fuddiolwr prosiect ac nid ei aelodau.

61. Caiff 'cyd-fudd' ei ddiffinio fel camau gweithredu a gaiff eu cymryd gan y sefydliad hwn sydd er cyd-fudd ei aelodau, grŵp o randdeiliaid neu'r cyhoedd. Dylai camau gweithredu o'r fath felly gwmpasu mwy na chyfanswm buddiannau unigol aelodau o'r cyd-fuddiolwr hwn.

62. Os nad oes gan brosiect fudd ariannol uniongyrchol i'r ymgeisydd sy'n cyflawni'r prosiect neu i fuddiolwr y prosiect a bod ganddo gyd-fudd a chyd-fuddiolwr (neu fuddiolwyr) yna gellir ei ystyried yn Gyd-brosiect.

63. Os oes gan brosiect fudd ariannol uniongyrchol i'r ymgeisydd sy'n cyflawni'r prosiect neu i fuddiolwr y prosiect yna ni ellir ei ystyried yn Gyd-brosiect.

64. At hyn, er mwyn bod yn gymwys ar gyfer y gyfradd uwch o gymorth cyhoeddus, rhaid bod gan brosiect nodweddion arloesol.

65. Gellir diffinio arloesedd mewn nifer o ffyrdd gwahanol. Er enghraifft:

    - **arloesi cynnyrch** yw cyflwyno nwyddau neu wasanaethau sy'n newydd neu wedi gwella'n sylweddol o ran eu nodweddion neu eu defnyddiau bwriadedig. Mae hyn yn cynnwys gwelliannau sylweddol i'r manylebau

technegol, y cydrannau a'r defnyddiau, y feddalwedd gysylltiedig, pa mor hawdd ydyw i'w drin neu nodweddion swyddogaethol eraill

- ystyr **arloesi proses** yw rhoi dull cynhyrchu neu ddarparu ar waith sy'n newydd neu wedi gwella'n sylweddol. Mae hyn yn cynnwys newidiadau sylweddol mewn technegau, cyfarpar a/neu feddalwedd

- ystyr **arloesi marchnata** yw rhoi dull marchnata newydd ar waith sy'n cynnwys newidiadau sylweddol i'r gwaith o ddylunio neu becynnu cynnyrch, lleoliad cynnyrch, hyrwyddo cynnyrch neu ei brisio

- ystyr **arloesi sefydliadol** yw rhoi dull sefydliadol newydd ar waith fel rhan o drefniadaeth gweithle, cysylltiadau allanol neu arferion busnes y sefydliad neu'r cwmni.

Ffynhonnell: Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data; Third edition (cyhoeddiad ar y cyd rhwng OECD a Eurostat):

http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5889925/OSLO-EN.PDF

66. **Nid yw'r rhestr hon yn rhagnodol nac yn gynhwysfawr. Cyfrifoldeb yr ymgeisydd yw cyflwyno achos cadarn a darbwyllol i ddangos bod ei brosiect arfaethedig yn cynnwys nodweddion gwirioneddol arloesol.**

67. Gall nodweddion arloesol fod yn weithgareddau sy'n arloesol i'r sector neu'r diwydiant ond gallant hefyd fod yn arloesol i fusnes neu sefydliad, ond mae'n rhaid iddynt fod yn bresennol. Os yw'r prosiect yn cael ei gyflawni'n lleol, rhaid i'r nodweddion arloesol fod yn bresennol yn lleol.

68. Disgwylir hefyd i'r ymgeisydd ddangos y canlynol:

    - bod y nodweddion arloesol yn berthnasol i'r nodau a'r gweithgareddau cymwys o fewn y Mesur penodedig
    - dylai'r nodweddion arloesol fod yn berthnasol i gyflawni nodau'r prosiect.

69. Lle bo'r arloesi arfaethedig yn ymwneud â sefydliad neu fusnes, efallai y bydd disgwyl i'r ymgeisydd ddangos bod y gweithgarwch hwn hefyd yn cynrychioli rhywfaint o arloesi o fewn y sector neu'r diwydiant perthnasol.

70. Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried y gwerth am arian a gynrychiolir gan y prosiect cyfan, yn cynnwys unrhyw nodweddion arloesol arfaethedig fel rhan o'r arfarniad prosiect ehangach.

71. **Bydd Llywodraeth Cymru yn arfarnu’r holl geisiadau am lefel uwch o gymorth cyhoeddus fesul achos. Disgresiwn Llywodraeth Cymru yw gwneud y penderfyniad terfynol ar lefel y cymorth cyhoeddus y gall prosiect fod yn gymwys i’w gael.**

CYMORTH GWLADWRIAETHOL

72. Rhaid i bob prosiect gydymffurfio â holl reolau cymhwysedd y cynllun a rheolau Cymorth Gwladwriaethol er mwyn bod yn gymwys i gael arian.

73. Nid yw Erthyglau 107, 108 a 109 TFEU yn berthnasol i grantiau a ddarperir dan y cynllun hwn a wneir yn unol â Rheoliad (UE) Rhif 508/2014 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar Gronfa’r Môr a Physgodfeydd Ewrop, o fewn cwmpas Erthygl 42 TFEU. Fodd bynnag, mae’n rhaid i’r prosiectau ymwneud â dal, cynhyrchu a/neu brosesu cynhyrchion pysgodfeydd. Caiff y rhain eu diffinio yn:

- Atodiad I i’r Cytuniad ar Weithrediad yr Undeb Ewropeaidd (a geir yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd o dan 2012/C 326/01) ac
- Atodiadau I a II i reoliad Trefniant Cyffredin ar gyfer Marchnadoedd yr UE 1379/2013.

74. Os nad ydych chi’n teimlo bod eich prosiect yn bodloni’r meini prawf hyn yna dylech gysylltu â Llywodraeth Cymru i drafod eich prosiect cyn gwneud cais am arian.

DEWIS PROSIECTAU LLWYDDIANNUS

75. I gael ei ddewis, mae disgwyl i brosiect, fel y bo’n briodol, ddangos:

Ei fod yn cydweddu â Rhaglen Weithredol EMFF:

Yn benodol, mae disgwyl i brosiect ddangos:

Cydweddiad Strategol:

Sut y bydd y prosiect arfaethedig yn cefnogi nodau’r Mesur, yr Amcan Penodol a Blaenoriaeth yr Undeb drwy amlinellu:

Pob Mesur

- sut bydd y prosiect yn cyfrannu at hyrwyddo pysgodfeydd arloesol, cystadleuol sy’n amgylcheddol gynaliadwy, yn effeithlon o ran adnoddau ac sy’n seiliedig ar wybodaeth.

Amcan Penodol 1: Lleihau effaith pysgodfeydd ar yr amgylchedd morol, gan gynnwys osgoi a lleihau, cyn belled â phosibl, dalfeydd diangen

Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

- sut bydd y prosiect arfaethedig yn cyfrannu at Amcan Benodol 1 o ran lleihau effaith pysgodfeydd ar yr amgylchedd morol, gan gynnwys osgoi a lleihau, cyn belled â phosibl, dalfeydd diangen
- sut bydd y prosiect arfaethedig yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion a'r gweithgareddau cymwys a amlinellir yn adran Gweithgareddau Cymwys y Nodyn Cyfarwyddyd hwn.

Amcan Penodol 4: Gwella natur gystadleuol a hyfywedd mentrau pysgodfeydd, yn cynnwys fflydau arfordirol ar raddfa fach, a gwella diogelwch ac amodau gwaith

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen a
Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.

- sut bydd y prosiect arfaethedig yn cyfrannu tuag at Amcan Penodol 4, sef gwella natur gystadleuol a hyfywedd mentrau pysgodfeydd, yn cynnwys fflydau arfordirol ar raddfa fach, a gwella diogelwch ac amodau gwaith
- sut bydd y prosiect arfaethedig yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion a'r gweithgareddau cymwys a amlinellir yn adran Gweithgareddau Cymwys y Nodyn Cyfarwyddyd hwn.

<u>Dangosyddion a Chanlyniadau:</u>

- sut bydd y prosiect yn cyfrannu at y Dangosyddion Canlyniadau EMFF sy'n berthnasol i'r Mesur a ddewiswyd fel y nodir yn adran Dangosyddion Canlyniadau’r Nodyn Cyfarwyddyd hwn.

<u>Addasrwydd yr Ymyriad:</u>

- esbonio’r manteision neu ganlyniadau ehangach yr ydych yn credu y gall y prosiect eu darparu, yn ychwanegol at y prif ganlyniadau y bydd

yn eu cyfrannu at amcanion Blaenoriaeth yr Undeb, Amcan Penodol a Mesur (fel yr amlinellir yn yr adran ar Gydweddiad Strategol uchod)
- esbonio a fydd eich prosiect yn cyfrannu at nodau ac amcanion ehangach Rhaglen EMFF, fel y nodir yn yr adran Amcanion Strategol a Thematig o'r Nodyn Cyfarwyddyd hwn.

Y gallu i gyflawni:

Mae disgwyl i brosiect ddangos:

Yr angen am gyllid:

- na all y prosiect fynd rhagddo heb gymorth
- nad yw'r costau'n ormodol ar gyfer natur y gweithgarwch dan sylw
- bod bwlch cyllid neu fethiant yn y farchnad, lle bo hynny'n berthnasol.

Gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ar 'Sut mae Gwneud Cais' am ragor o fanylion.

Y gallu i sicrhau:

- hyfywedd y busnes cydymffurfio â'r gyfraith
- hyfywedd ariannol y prosiect a chynaliadwyedd, gan gynnwys strategaeth ymadael
- cymorth perthnasol ac ymrwymiad rhanddeiliaid allweddol
- trefniadau rheoli, monitro a gwerthuso'r prosiect.

Gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ar 'Sut mae Gwneud Cais' am ragor o fanylion.

76. Po fwyaf yw pwysigrwydd a chyfraniad buddsoddiad y prosiect at yr amcanion thematig a strategol priodol, y mwyaf tebygol ydyw y bydd yn cael ei argymell ar gyfer ei ddewis.

GOFYNION ALLWEDDOL

77. Ni fyddai'r prosiect yn mynd rhagddo fel ag y mae ar hyn o bryd heb gymorth grant.

78. Swm y grant y gofynnir amdano yw'r cyllid llenwi bwlch isaf sy'n angenrheidiol i'r prosiect fynd rhagddo.

79. Mae’n rhaid i geisiadau ddangos eu bod wedi mynd i’r afael â’r canlynol hefyd:

- mae caniatâd cynllunio amlinellol wedi’i dderbyn os oes angen hynny
- mae pob cydsyniad, trwydded a chaniatâd arall wedi’i roi yn ôl yr angen
- ar gyfer busnesau sydd eisoes yn bodoli, hyfywedd economaidd y prosiect a’r busnes, drwy ddarparu cyfrifon ar gyfer tair blynedd olynol yn union cyn dyddiad y cais a rhagolygon ariannol ar gyfer cyfnod y prosiect
- bydd yn rhaid i fusnesau newydd ddarparu manylion llawn am gefndir a phrofiad y cyfarwyddwyr ynghyd â thystiolaeth arall sy’n angenrheidiol i ddilysu’r cynllun busnes a chynigion y prosiect
- cydymffurfio â Chyfraith y Deyrnas Unedig a’r Undeb Ewropeaidd ar gyfle cyfartal, a dylai prosiectau hyrwyddo ac annog cyfle cyfartal a mynd i’r afael ag allgáu cymdeithasol
- cydymffurfio â’r safonau gofynnol a’r gofynion deddfwriaethol o ran yr amgylchedd, hylendid, lles anifeiliaid a safonau iechyd a diogelwch sicrhau bod y sgiliau a’r cymwyseddau technegol angenrheidiol ar gael yn y busnes.

DANGOSYDDION AC ADRODD

Dangosyddion:

80. Mae Rhaglen Weithredol EMFF yn nodi’r dangosyddion canlyniadau ac allbynnau y mae disgwyl i brosiectau adrodd arnynt.

Dangosyddion Allbwn:

81. Mae'r Dangosydd Allbynnau yn cofnodi nifer y prosiectau y dyfarnwyd grant iddynt. Sef:

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen a
Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr a
Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

 Nifer y prosiectau ar werth ychwanegol, ansawdd, defnyddio dalfeydd diangen a phorthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi

Dangosyddion Canlyniadau:

82. Mae’r Dangosyddion Canlyniadau wedi’u cynllunio i nodi’r manteision neu’r effeithiau sy’n deillio o bob prosiect a gefnogir. Mae Rhaglen Weithredol yr EMFF yn nodi amrywiaeth o Ddangosyddion Canlyniadau, a all fod yn berthnasol i brosiectau dan bob Mesur a gwmpesir gan y Nodyn Cyfarwyddyd hwn.

83. Cyfeiriwch at yr adran ‘Tystiolaeth o Ddangosyddion Canlyniadau' isod am ragor o wybodaeth ynghylch y wybodaeth i'w darparu i fesur cyflawniad ar gyfer pob Dangosydd Canlyniadau a ddewisir.

84. Disgwylir am arweiniad pellach gan y Comisiwn Ewropeaidd ar y Dangosyddion Canlyniadau penodol fydd yn cael eu cymhwyso i bob Mesur a diffiniadau penodol a gofynion tystiolaeth ar gyfer y dangosyddion hyn. Sylwch y gallai hyn arwain at ddiwygiadau i’r Dangosyddion Canlyniadau penodol y mae disgwyl i brosiectau adrodd cyflawniad ynddynt. Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi canllawiau pellach ar ôl i’r wybodaeth hon fod ar gael.

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen

- Newid mewn elw net (miloedd o Ewros)
- Newid mewn effeithlonrwydd dal pysgod yng nghyd-destun y tanwydd (mewn litrau o danwydd/tunelli y ddalfa a laniwyd)
- Cyflogaeth a gynhelir (cyfwerth ag amser llawn) yn y sector pysgodfeydd neu weithgareddau ategol.

Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.

- Newid mewn elw net (miloedd o Ewros)
- Newid mewn effeithlonrwydd dal pysgod yng nghyd-destun y tanwydd (mewn litrau o danwydd/tunelli y ddalfa a laniwyd)
- Cyflogaeth a gynhelir (cyfwerth ag amser llawn) yn y sector pysgodfeydd neu weithgareddau ategol.

Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

- Newid mewn dalfeydd diangen (%)
- Newid mewn effeithlonrwydd dal pysgod yng nghyd-destun y tanwydd (mewn litrau o danwydd/tunelli y ddalfa a laniwyd)

Dangosyddion Canlyniadau Tystiolaeth

85. Mae'r paragraffau a ganlyn yn seiliedig ar y canllawiau drafft cyfredol gan y Comisiwn Ewropeaidd ar y wybodaeth sydd i'w darparu gan fuddiolwyr er mwyn mesur a chael tystiolaeth o gyflawniad ar gyfer eu dewis o Ddangosyddion Canlyniadau. Gallai’r wybodaeth hon newid pan gyhoeddir canllawiau wedi eu diweddaru gan y Comisiwn Ewropeaidd. Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi canllawiau pellach ar ôl i’r wybodaeth hon fod ar gael.

86. Newid mewn elw net (miloedd o Ewros)

- Enillion blynyddol cyn llog a threthi cyn y prosiect
- Enillion blynyddol cyn llog a threthi ar ôl y prosiect

87. Newid mewn effeithlonrwydd dal pysgod yng nghyd-destun y tanwydd (mewn litrau o danwydd/tunelli y ddalfa a laniwyd)

- Os yn gymwys h.y. os mai pysgotwr yw’r buddiolwr:
  ○ Defnydd blynyddol o danwydd ar ôl y prosiect ○ Defnydd blynyddol o danwydd cyn y prosiect ○ Cyfaint blynyddol y ddalfa sydd wedi glanio ar ôl y prosiect ○ Cyfaint blynyddol y ddalfa sydd wedi glanio cyn y prosiect

88. Cyflogaeth a gynhelir (cyfwerth ag amser llawn) yn y sector pysgodfeydd neu weithgareddau ategol.

- Nifer y bobl mewn rhyw fath o gyflogaeth ag iawndal sy'n bodoli’n barod
- Amser gweithio blynyddol fesul unigolyn

89. Newid mewn dalfeydd diangen

- Cyfanswm dalfeydd o rywogaethau yn amodol ar yr ymrwymiad glanio cyn y prosiect
- Cyfanswm dalfeydd o rywogaethau yn amodol ar yr ymrwymiad glanio ar ôl y prosiect

Data Gweithredu:

90. Yn unol â gofynion Rheoliad Gweithredu Comisiwn 1243/2014, bydd gofyn i brosiectau adrodd ar y wybodaeth a ganlyn hefyd:

Mesur I.22: Erthygl 42 – Gwerth ychwanegol, ansawdd cynnyrch a defnydd o ddalfeydd diangen

91. Arwydd a yw prosiect yn ymwneud â:

- physgota môr
- pysgota mewndirol
- y naill a'r llall.

92. Math o brosiect:

- buddsoddiadau sy'n ychwanegu gwerth at gynnyrch
- buddsoddiadau ar gychod sy'n gwella ansawdd cynnyrch pysgodfeydd.

93. Nifer y pysgotwyr sy'n elwa ar y prosiect.

94. Os yw'r prosiect yn ymwneud â'r môr, Rhif Cofrestru Fflydoedd Cymunedol (CFR) pob cwch sy'n gysylltiedig â'r prosiect.

Mesur I.23: Erthygl 43.1 a 3 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i wella seilwaith porthladdoedd pysgota a neuaddau arwerthu neu safleoedd glanio a llochesi; buddsoddiadau i wella diogelwch pysgotwyr.

95. Arwydd a yw prosiect yn ymwneud â:

- physgota môr
- pysgota mewndirol
- y naill a'r llall.

96. Categori'r buddsoddiad:

- porthladdoedd pysgota
- safleoedd glanio neuaddau arwerthu
- llochesi.

97. Math o fuddsoddiad:

- ansawdd
- rheolaeth a'r gallu i olrhain effeithlonrwydd ynni diogelu'r amgylchedd

- diogelwch ac amodau gwaith

98. Nifer y pysgotwyr sy'n elwa ar y prosiect.

99. Nifer y defnyddwyr porthladd eraill neu weithwyr eraill sy’n elwa ar y prosiect.

100. Os yw'r prosiect yn ymwneud â’r môr, Rhif Cofrestru Fflydoedd Cymunedol (CFR) pob cwch sy’n gysylltiedig â’r prosiect.

Mesur I.24: Erthygl 43.2 – Porthladdoedd pysgota, safleoedd glanio, neuaddau arwerthu a llochesi – buddsoddiadau i hwyluso’r broses o gydymffurfio â’r ymrwymiad i lanio pob dalfa.

101. Categori’r buddsoddiad:

- porthladdoedd pysgota
- safleoedd glanio
- neuaddau arwerthu
- llochesi.

102. Nifer y pysgotwyr sy'n elwa ar y prosiect.

Pob Mesur

103. Dylid rhoi’r wybodaeth hon ar ddwy adeg yn ystod oes y prosiect:

 dylid nodi’r hyn y disgwylir ei gyflawni/targedau rhagweledig fel rhan o’r cais dylid adrodd ar yr hyn a gyflawnwyd mewn gwirionedd ar ôl gorffen y prosiect.

<u>THEMÂU TRAWSBYNCIOL</u>

104. Mae’r Rheoliadau sy’n llywodraethu Rhaglenni Ewropeaidd yn nodi bod yn rhaid i bob prosiect a ariennir drwy’r Fframwaith Strategol Cyffredin integreiddio’r Themâu Trawsbynciol sy’n ymwneud â Hyrwyddo cydraddoldeb rhwng dynion a merched a pheidio â gwahaniaethu a Datblygu Cynaliadwy. Mae angen ymgorffori’r Themâu Trawsbynciol gorfodol hyn wrth ddylunio a datblygu’r Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd (ESIF) ac wrth gynnal y gweithgarwch a gefnogir drwy’r cronfeydd hynny. Mae hyn yn cynnwys EMFF.

105. Bwriad y themâu trawsbynciol yw ychwanegu gwerth, codi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth tra’n sicrhau’r cyfraddau cyfranogiad uchaf posibl a lliniaru

effeithiau andwyol. Dylai hyn fod o gymorth i brosiectau symud y tu hwnt i gydymffurfiaeth a datblygu systemau sy’n cefnogi’r arferion gorau.

106. Mae rhagor o ganllawiau yn:

http://gov.wales/funding/eu-funds/2014-2020/wefo-guidance/cross-cuttingguidance/?skip=1&lang=cy

SUT MAE GWNEUD CAIS

107. Gellir gwneud ceisiadau am gymorth drwy lenwi’r ffurflen gais a’i chyflwyno drwy WEFO Ar-lein (gweler y canllawiau ar wahân).

108. Unwaith y byddwch chi wedi cyflwyno eich cais llawn, bydd Llywodraeth Cymru yn anfon cydnabyddiaeth a hysbysiad atoch chi yn nodi bod modd i chi fwrw ati gyda’ch prosiect ar eich menter eich hun. Byddwch yn cael yr hysbysiad hwn o fewn 15 diwrnod gwaith i gyflwyno eich cais llawn.

109. **Ni ddylech ddechrau gweithio ar eich prosiect hyd nes y byddwch chi’n cael yr hysbysiad hwn.**

110. Yn amodol ar ofynion Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Ganiatáu i'r Cyhoedd Weld Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004: **caiff yr holl wybodaeth a roddir i Lywodraeth Cymru ei thrin yn gwbl gyfrinachol. Os bydd eich cais yn llwyddiannus, dylech fod yn ymwybodol o’r ffaith bod Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y Deyrnas Unedig a’r CE yn cadw’r hawl i gyhoeddi enw eich cwmni, cyfanswm y grant a ddyfarnwyd i chi a chrynodeb o’ch prosiect.**

111. Gallwch ddefnyddio ymgynghorydd i baratoi eich cais os dymunwch, **ond mae’n rhaid i chi, ac nid yr ymgynghorydd, lofnodi’r ffurflen gais. Eich cyfrifoldeb chi yw sicrhau bod y cais wedi’i gwblhau’n gywir a bod y wybodaeth a ddarperir i gefnogi’ch prosiect yn gywir.**

112. Pan fyddwch yn cyflwyno’ch ffurflen gais, bydd Llywodraeth Cymru’n cydnabod ei bod wedi dod i law. Os yw eich prosiect yn anghymwys, cewch wybod hyn cyn gynted â phosibl. Os yw eich cais yn gymwys bydd arfarniad technegol ac ariannol yn cael ei gynnal. Ar ôl cwblhau’r arfarniad, bydd y cymorth ar gyfer eich cais yn cael ei werthuso yn erbyn y graddau y mae’n cyflawni'r amcanion a’r blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol, fel y disgrifir uchod.

113. Mae tri chanlyniad posibl:

(a) Nid yw eich prosiect yn gymwys i gael y grant. Cewch wybod cyn gynted â phosibl.

(b) Mae’ch prosiect yn gymwys i’w ystyried, ond nid yw’n cael ei gymeradwyo ar gyfer dyfarniad. Cewch wybod y rhesymau pam na fu eich cais yn llwyddiannus. Gallwch ymgeisio eto gyda’r un prosiect (gan ddiwygio’r cais os dymunwch) – **ar yr amod nad ydych wedi dechrau ar y gwaith**.

(c) Mae eich prosiect yn gymwys ac yn cael ei gymeradwyo ar gyfer dyfarniad. Byddwch yn cael llythyr cymeradwyo yn nodi telerau ac amodau’r dyfarniad, a gofynnir i chi ei lofnodi fel cytundeb eich bod yn derbyn y telerau ac amodau. Bydd y llythyr hefyd yn eich awdurdodi i ddechrau ar y gwaith.

AMODAU GRANT

114. Mae Cronfa EMFF yn amodol ar amrywiaeth o ddeddfwriaeth berthnasol. Mae’n rhaid i Lywodraeth Cymru a’r ymgeisydd a derbynnydd y cymorth yn y pen draw weithredu yn unol â’r ddeddfwriaeth honno.

115. Caiff grant o dan Gronfa EMFF ei gynnig yn amodol ar delerau ac amodau, gan gynnwys y rhai a nodir isod ond heb fod yn gyfyngedig iddynt. **Gallai methu â bodloni telerau ac amodau’r dyfarniad arwain at ddiddymu eich dyfarniad a/neu adennill symiau sydd eisoes wedi’u talu, neu ostyngiad yn swm y grant sy’n daladwy**.

Amodau:

1. Mae’n rhaid derbyn y grant a gynigir o fewn pedwar diwrnod gwaith ar ddeg (14) i ddyddiad y llythyr cymeradwyo.

2. Mae’r dyfarniad yn cael ei wneud ar sail y datganiadau a wnaed gennych chi neu’ch cynrychiolwyr ar y ffurflen gais ac mewn gohebiaeth ddilynol.

   Mae’n drosedd gwneud datganiadau ffug neu gamarweiniol.

3. Ni chewch ddechrau ar unrhyw waith ar y prosiect cyn cael awdurdod ysgrifenedig i wneud hynny gan Lywodraeth Cymru.

4. Mae’n rhaid i chi gyflawni unrhyw rwymedigaethau cyfreithiol o dan gyfraith yr Undeb Ewropeaidd a’r Deyrnas Unedig, gan gynnwys deddfwriaeth hylendid.

5. Ni chewch wneud unrhyw newidiadau i’r prosiect, gan gynnwys lleoliad y gweithgarwch, heb gymeradwyaeth ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.

6. Ni chewch gael gwared ar, trosglwyddo neu werthu unrhyw gyfarpar a/neu adeiladau a brynwyd gyda chymorth grant heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru yn ystod cyfnod cyflawni'r prosiect ac am bum mlynedd ar ôl dyddiad cwblhau'r prosiect. Mae hyn yn cynnwys newidiadau anuniongyrchol e.e. lle bo safle neu gwch yn newid perchenogaeth neu lle bo lleoliad unrhyw eitemau a gaiff eu cyllido yn newid.

7. Eich cyfrifoldeb chi fel yr ymgeisydd gwreiddiol yw hysbysu'r perchenogion newydd o'r rhwymedigaethau cyllido sy'n gysylltiedig â'r eitem. Bydd yn ofynnol i'r perchenogion newydd dderbyn telerau ac amodau'r arian am y cyfnod sy'n weddill hyd at 5 mlynedd o ddyddiad derbyn y cynnig gwreiddiol am arian.

8. Os nad yw perchennog newydd yr eitem neu eitemau yn derbyn y telerau ac amodau cyllido sy'n gysylltiedig, yna tybir nad yw'r eitem wedi cyflawni ei rhwymedigaethau i'r cynllun, ac yn sgil hynny gellid dechrau cymryd camau a gellid adennill cyllid gennych chi fel y derbyniwr gwreiddiol.

9. Ni chewch drosglwyddo cwch pysgota y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd am o leiaf 5 mlynedd ar ôl taliad yr arian EMFF i'r ymgeisydd; os gwnewch hyn bydd yn rhaid i chi ad-dalu'r arian a gawsoch o dan EMFF yn rhannol neu i gyd. Mae'r union swm y mae'n rhaid i chi ei dalu yn dibynnu ar ba bryd y gwnaethoch chi drosglwyddo'r cwch.

10. Mae'n rhaid i'r ymgeisydd gydymffurfio â'r rheolau ar wariant cymwys fel y nodir yn Nodyn Cyfarwyddyd perthnasol y Mesur.

11. Rhaid i hawliadau gael eu cyflwyno yn y fformat cywir ynghyd â'r holl ddogfennau angenrheidiol. Fel arall, byddant yn cael eu gwrthod a'u dychwelyd i'r ymgeisydd.

12. Rhaid i hawliadau gael eu cyflwyno yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni. Ni allwch newid yr amserlen y cytunwyd arni na gwerth eich hawliadau heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.

13. Dylid cwblhau prosiectau o fewn yr amserlen y cytunwyd arni gyda Llywodraeth Cymru. Ni chewch wyro oddi wrth hyn heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru.

14. Mae'n rhaid i chi gadarnhau nad oes dim o'r eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y cais yn cymryd lle eitemau o dan hawliad yswiriant.

15. Mae’n rhaid i chi gadarnhau nad ydych chi wedi gwneud cais am unrhyw gyllid cyhoeddus arall (o ffynonellau’r Undeb Ewropeaidd neu’r Deyrnas Unedig).

16. Mae’n rhaid i unrhyw ddeunydd cyhoeddusrwydd a roddir i’r prosiect gyfeirio at gyfraniad yr Undeb Ewropeaidd a Llywodraeth Cymru at ei gyllido.

17. Mae’n rhaid cadw cofnodion sy’n ymwneud â gweithgarwch y busnes a chyflawni’r prosiect, gan gynnwys yr holl anfonebau gwreiddiol a dogfennau cysylltiedig eraill, fel tendrau cystadleuol neu ddyfynbrisiau, nes diwedd y chweched flwyddyn ar ôl dyddiad olaf y cymorth ariannol a roddwyd i chi mewn perthynas â’r prosiect.

18. Mae’n rhaid i chi ganiatáu i unigolion a awdurdodir gan Lywodraeth Cymru, gan gynnwys Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiwn Archwilio a Llys Archwilwyr Ewrop arolygu’r prosiect. Ar gais, mae’n rhaid i chi roi gwybodaeth iddynt a/neu fynediad at ddogfennaeth wreiddiol sy’n ymwneud â’r prosiect.

19. Mae’r wybodaeth a ddarperir yn y cais ac unrhyw ddogfennaeth ategol yn destun gofynion Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Ganiatáu i'r Cyhoedd Weld Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004.

Dylech fod yn ymwybodol, os yw eich cais yn llwyddiannus, bod gan Llywodraeth Cymru a’r Undeb Ewropeaidd yr hawl i gyhoeddi enw eich busnes neu gwmni, faint o grant a ddyfarnwyd i chi a chrynodeb o’ch prosiect.

20. Mae’r wybodaeth a ddarperir yn y cais ac unrhyw ddogfennaeth ategol yn destun i Hysbysiad Preifatrwydd sydd ar gael yn https://gov.wales/topics/environmentcountryside/marineandfisheries/europeanmaritime-fisheries-fund/?skip=1&lang=cy. Mae’r Hysbysiad Preifatrwydd yn esbonio sut y bydd Llywodraeth Cymru’n prosesu ac yn defnyddio’ch data personol a’ch hawliau o dan y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR).

TALU GRANT

Hawliadau

116. Gallwch gyflwyno hawliadau interim yn ystod cyfnod eich prosiect. Bydd nodiadau cyfarwyddyd ynghylch sut i hawlio yn cael eu cyhoeddi pan gaiff y dyfarniad ei gadarnhau ac wedyn pan gewch eich gwahodd i hawlio. Dim ond pan fydd Llywodraeth Cymru yn fodlon bod y gwariant perthnasol wedi’i wneud a bod y

gwaith wedi'i gwblhau yn unol â'r cynllun y bydd hawliadau'n cael eu talu. Bydd taliadau'n cael eu gwneud drwy drosglwyddiad electronig i'ch cyfrif banc.

117. Dylid cyflwyno hawliadau terfynol ar gyfer talu grant cyn gynted â phosibl ar ôl cwblhau'r gwaith ar y prosiect. Rhaid i bob hawliad terfynol ddod i law erbyn 30 Mehefin 2023 er mwyn i Lywodraeth Cymru allu gwneud y taliad. Os byddwch chi'n methu â chyflwyno hawliadau, efallai y bydd y grant a dalwyd yn cael ei adennill.

118. Yn ystod oes y grant, pan fo hawliadau'n cael eu cyflwyno, efallai y byddant yn cael eu harchwilio i sicrhau bod gwariant yn gymwys ac yn unol â'r hyn a gymeradwywyd yn y cais gwreiddiol. Yn ystod y prosiect, gellir ymweld â noddwr y prosiect a chynnal asesiad manwl o'r prosiect a gyflawnir. Gallai hyn gynnwys adolygu'r holl ddogfennau ategol gwreiddiol. Ar ôl cwblhau'r gwaith ffisegol, efallai yr ymwelir â'r safle a bydd asesiad manwl o'r prosiect yn cael ei gynnal. Gallai'r wybodaeth a fydd yn ofynnol yn ystod yr ymweliad gynnwys heb fod yn gyfyngedig i; anfonebau gwreiddiol; rhifau cyfresol/peiriannau; tystysgrif cwblhau Rheoliadau Adeiladu (lle bo'n briodol); system Iechyd a Diogelwch, gan gynnwys dadansoddi risg; dogfennau Asesu Risg Tân yn unol â Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005; cofnodion Trefniadau Glanhau; cofnodion rheoli Plâu a chofnodion Rheoli Ansawdd. Caiff y grant ei dalu ar yr amod y gwneir cynnydd digonol.

Hawliadau anghywir

119. Mae gennych gyfrifoldeb i sicrhau bod pob hawliad a gyflwynir yn gywir yn rhifyddol; ei fod am wariant sydd wedi'i dalu yn unig (mae'r arian wedi gadael y cyfrif banc); bod yr holl eitemau a chostau'n gymwys a bod yr hawliad ar amser.

120. Os yw'r hawliad yn anghywir, bydd eich hawliad yn cael ei leihau i'r cyfanswm cymwys a bydd y grant i'w dalu yn cael ei gyfrifo yn unol â hynny.

121. Os oes gennych chi unrhyw amheuon ynglŷn â chymhwysedd unrhyw wariant, rhaid i chi wirio cyn i chi fynd i gostau.

Troseddau

122. Mae Rheoliadau Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop (Grantiau) (Cymru) 2016 Rhif 665 (W. 182) yn pennu troseddau a chosbau mewn perthynas ag agweddau penodol ar gyllid Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop. Mae'r enghreifftiau o'r troseddau'n cynnwys rhoi gwybodaeth ffug neu gamarweiniol yn fwriadol neu'n fyrbwyll mewn perthynas â chyllid Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop; rhwystro arolygwr neu swyddog; a gwrthod rhoi gwybodaeth ar gais.

MONITRO PROSIECTAU

123. Mae'n ofynnol gan y Comisiwn Ewropeaidd bod cynnydd eich prosiect yn cael ei fonitro a bod ei lwyddiant yn cael ei werthuso ar ôl ei gwblhau. Bydd gofyn i chi ddarparu diweddariadau rheolaidd ar ei gynnydd ac adroddiad terfynol ar ei berfformiad dri mis ar ôl ei gwblhau pan fydd y prosiect yn cael ei werthuso yn erbyn yr amcanion a'r targedau sydd yn y cais a gymeradwywyd. Os na fydd y prosiect yn cyrraedd y targedau hyn ac, ar sail y cynnydd a wnaed mewn gwirionedd, ni fyddai'n gymwys i gael cymorth grant o dan y cynllun, gellid cymryd camau i adennill y grant sydd wedi'i dalu.

124. Un o ofynion dyfarnu'r grant fydd sicrhau bod y cyfarpar sy'n cael ei brynu gyda chymorth grant EMFF ac unrhyw adeiladau y telir grant amdanynt, yn cael eu cadw yn eu lleoliad gwreiddiol, yn weithredol ac mewn cyflwr da, ac yn cael eu defnyddio at y dibenion a nodwyd yn y cais gwreiddiol, am bum mlynedd ar ôl dyddiad cwblhau'r prosiect. Bydd hyn yn sicrhau hirhoedledd y prosiect a, lle bo'n briodol, yn sicrhau y bydd cynhyrchwyr cynradd yn gallu elwa ar fanteision y prosiect yn y tymor hir.

125. Mae'n bosibl y bydd angen cwblhau ffurflen monitro pellach ddwy flynedd ar ôl cwblhau ac eto bum mlynedd ar ôl cwblhau. Bydd ymweliadau â'r safle'n cael eu cynnal ar ganran o'r prosiectau a gymeradwyir o fewn pum mlynedd i ddyddiad cwblhau'r prosiect i sicrhau bod gan yr ymgeisydd yr adeiladau a/neu'r cyfarpar a brynwyd gyda'r grant o hyd a'i fod yn dal i'w defnyddio at yr un dibenion a bod y busnes yn perfformio yn ôl y disgwyl.

126. Mae'n rhaid i chi ganiatáu i swyddogion Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Ewropeaidd, neu eu cynrychiolwyr, arolygu'r prosiect ar unrhyw adeg resymol o fewn y cyfnod hwn o bum mlynedd.

DIWEDD RHAGLEN EMFF

127. Rhaid i bob hawliad gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 30 Mehefin 2023. Mae'n rhaid cwblhau holl weithgarwch y prosiect mewn da bryd i'r cyfrifon a'r cofnodion gael eu harchwilio ac i hawliadau gael eu paratoi a'u cyflwyno erbyn y dyddiad hwn.

Y DREFN APELIO

128. Os gwrthodir cais, bydd y rhesymau am ei wrthod yn cael eu hegluro. Byddwn yn barod i drafod unrhyw addasiadau y gallai fod eu hangen i wneud y prosiect yn dderbyniol.

129. Os yw cais yn dal i gael ei wrthod bydd gweithdrefn apelio yn cael ei sefydlu ar ffurf cyflwyniad llafar neu ysgrifenedig i bobl a benodir gan Weinidogion Cymru ac sy’n annibynnol arnynt.

Y DREFN GWYNO

130. Os ydych chi’n teimlo nad ydym wedi dilyn y drefn gywir wrth ddelio â’ch cais efallai yr hoffech wneud cwyn yn unol â Pholisi Cwynion Llywodraeth Cymru sydd ar gael drwy’r post neu ar y wefan yn:

https://gov.wales/contact_us/makeacomplaint/?skip=1&lang=cy